

Omzendbrief met betrekking tot de toiletruimten in de distributiesector

Referentie	PCCB/S3//873367	Datum	15/05/2018
Huidige versie	2.0	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Toiletruimte, hanteren, onverpakte levensmiddelen		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Véronique De Bie , attaché	Jean-François Heymans , directeur-generaal a.i.

1. Doel

In deze omzendbrief wordt een verduidelijking gegeven van de wettelijke vereisten met betrekking tot de inrichting van de toiletruimten in de bedrijfsruimten in de distributiesector.

2. Toepassingsgebied

Deze omzendbrief is van toepassing op operatoren in de distributiesector die levensmiddelen rechtstreeks verkopen of leveren aan de eindverbruiker.

3. Referenties

Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden ;

Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29/04/2004 inzake levensmiddelenhygiëne ;

Koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne.

4. Definities en afkortingen

/

5. Inrichting van de toiletruimten in bedrijfsruimten

Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne vermeldt in bijlage II, hoofdstuk I, punt 3 het volgende: *“Er moet een voldoende aantal toiletten met spoeling aanwezig zijn die aangesloten zijn op een adequaat afvoersysteem. Toiletruimten mogen niet rechtstreeks uitkomen in ruimten waar **voedsel** wordt gehanteerd.”*

Koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne vermeldt in bijlage III, hoofdstuk I, punt 2 het volgende: *“Er moet een voldoende aantal toiletten met spoeling aanwezig zijn die aangesloten zijn op een adequaat afvoersysteem. De toiletten moeten schoon zijn en goed worden onderhouden. Toiletruimten mogen niet rechtstreeks uitkomen in ruimten waar **onverpakte levensmiddelen** worden gehanteerd of opgeslagen.”*

Gezien de ruimtelijke beperkingen die vaak bestaan bij operatoren in de distributiesector die rechtstreeks leveren aan de eindverbruiker (vb. winkels, horecazaken, grootkeukens), zijn een aantal vragen gerezen rond de toepassing van deze wettelijke bepalingen bij dergelijke inrichtingen.

Als algemene regel geldt dat de indeling, het ontwerp, de constructie, de ligging en de afmetingen van ruimten voor levensmiddelen zodanig moeten zijn dat de in die ruimten gehanteerde, opgeslagen, bewerkte of verwerkte levensmiddelen niet worden verontreinigd.

Daarenboven vermeldt verordening (EG) nr. 852/2004 in bijlage II, hoofdstuk I, punt 2 dat verontreiniging door de lucht zoveel mogelijk moet voorkomen worden. Dit wil zeggen dat er geen luchtstromen van een vuile naar een propere ruimte mogen gaan. Bij het ontwerp van de toiletten en andere lokalen dient hier eveneens rekening mee gehouden te worden.

Hieruit kan besloten worden dat er een sas dient te zijn tussen de toiletten en de ruimten waar **onverpakte levensmiddelen** gehanteerd, opgeslagen, bewerkt of verwerkt worden, zoals de keuken, het verkoopslokaal, de werkplaats, de opslagruimte ... aangezien hier een risico bestaat op verontreiniging van de levensmiddelen. Het sas kan bijvoorbeeld een handwasruimte of een gang zijn (ruimte zonder levensmiddelen). Toiletten die bijvoorbeeld uitkomen in een gang die de verbruikszaal met de keuken verbindt, zijn toegelaten.

Dergelijk sas is echter niet noodzakelijk voor toiletruimten die uitkomen in ruimten waar enkel levensmiddelen in gesloten verpakking worden opgeslagen aangezien hier geen risico bestaat op verontreiniging. Dergelijk sas is ook niet verplicht voor toiletruimten die uitkomen in ruimten toegankelijk voor het publiek waar de consumptie van levensmiddelen de unieke uitgeoefende activiteit is.

Een dergelijk sas is niet vereist bij de potjes en toiletten in de groepsopvang van baby's en peuters, mits de naleving van hygiënische basisregels. Het Koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne vermeldt immers in bijlage III, hoofdstuk I, punt 3 het volgende: *“Punt 2 is niet van toepassing in de groepsopvang van baby's en peuters voor de potjes en de toiletten gebruikt door de kinderen en in de ruimten waar luiers worden ververst op voorwaarde dat de ruimten voldoende plaats bieden voor een hygiënische uitvoering van de activiteiten. De potjes en toiletten voor de kinderen mogen niet in de keuken staan. Het verversen van luiers mag niet gebeuren op oppervlakken waarop levensmiddelen gehanteerd worden.”*

6. Bijlagen

/

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0	24/05/2012	Oorspronkelijke versie
2.0		Algemene revisie